

راند روند هم سکون

اچو ته راند روند هم سکون

السلام عليكم بارؤ...!
پیارا بارؤ گوشی اوہان کی هے دفعو پیھر پلیکار چوی ٿو...
اچ اوہان جو دوست اوہان کی ماحول ۽ ان جی حفاظت جی باری
۾ کجه اهم ڳالهیون ٻڌائيندو. سپ کان پھرین اسان هندا سین
دندی ڪناري جتي اسان ڏسنداسین ته اسان ڪین پنهنجي گهر
اسکول ۽ باعگ کی صاف رکی سگھون ٿا.

پنهنجي ماحول جي

حفاظت ڪرڻ

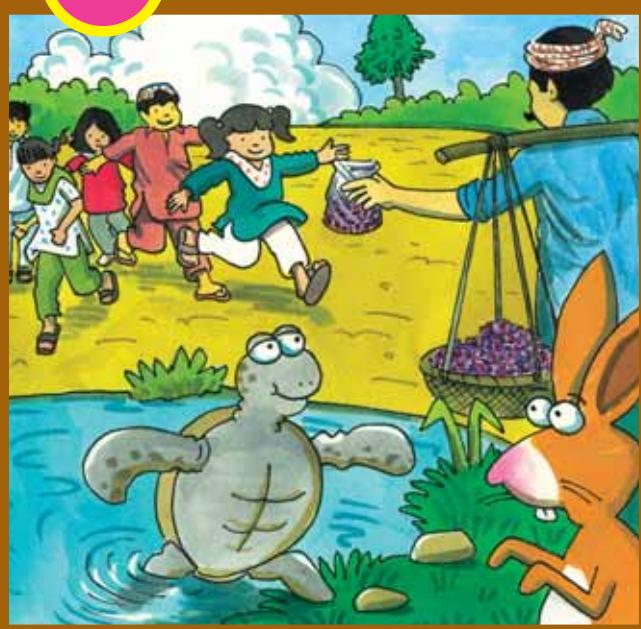
پئين شماري هم اسان صحت ۽ صفائی جي باري هم کوڙ ساري معلومات حاصل ڪئي هئي. بارؤ هن شماري هم اسان پنهنجي آسپاس جي ماحول جي حفاظت جي باري هم ڄاڻ حاصل ڪنداسين. صاف سترو ماحول صحتمند زندگيء لاءِ انتهائي ضروري آهي. ياد رکو هر اها جڳهه جتي اسان پنهنجو وقت گذاريندا آهيون اسان جي ماحول جو حصو هوندي آهي ۽ ان جڳهه کي صاف رکڻ اسان سڀني جي ذميواري هوندي آهي. مثال جي طور تي: اسان کي پنهنجي جسم سان گڏوگڏ پنهنجي گهر، اسکول، ڪلاس جي ڪمری ۽ راند جي ميدان کي به صاف رکڻ گهرجي. ماحول جي حفاظت ئي اسان جي صحتمند زندگيء جي ضمانت آهي.

هن شماري هم موجود سرگرميون:

- دندی جي ڪناري...
- پارڪ جي صفائی
- اچو ته پنهنجي ماحول جي حفاظت ڪريون
- پنهنجي ماحول جي سار سنپال
- هن گند کي ڪٿي ڦتو ڪريان؟
- اوہان جي ڄاڻ لاءِ

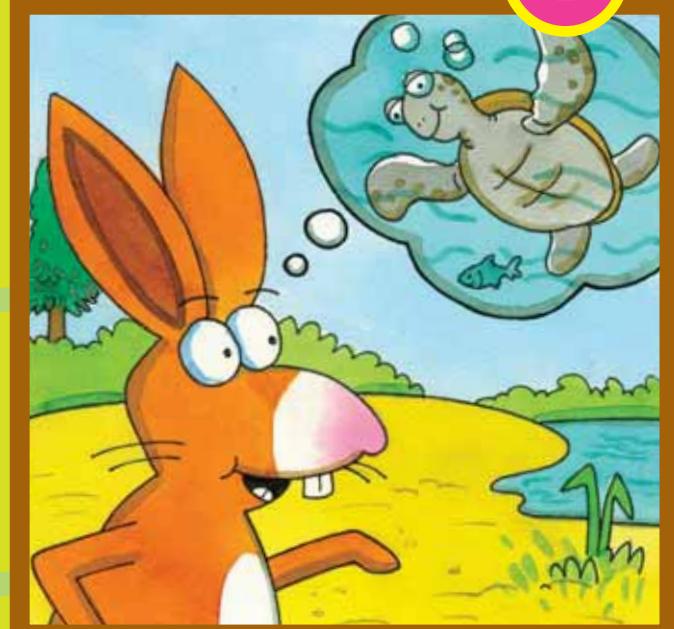
نوٽ: هن شماري هم گھڻي قدر معلومات نندن ٻارن ۽ ناخوانده والدين جي آسانيء لاءِ تصويرن جي ذريعي سمجھائي وئي آهي. پر ڪجهه معلومات سمجھڻ لاءِ ٻارن کي استادن جي مدد ۽ رهنمائيء جي ضرورت پوندي.

2

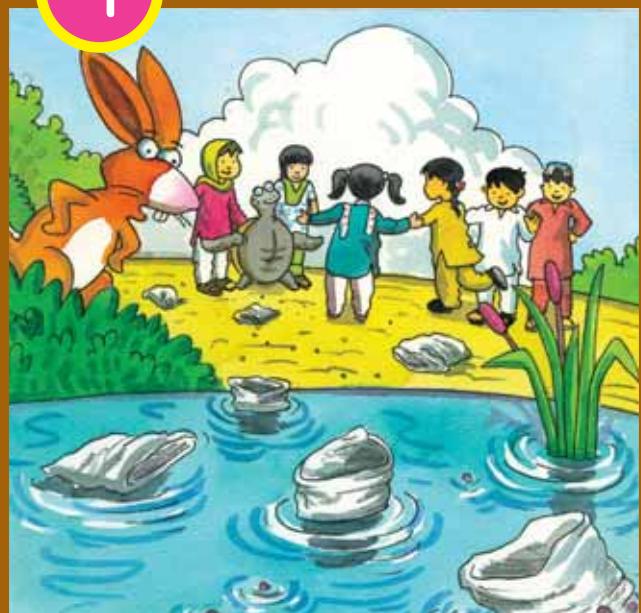
ڪاچو پنهنجن ڪجهه دوستن سان ڏنڍي جي ڪناري بيٺو هو ۽ جڏهن گوشي ڪاچو جي ڀرسان پهتو ته هن ڏٺو ته هڪ ڦارون وارو ان جي ڀرسان بيٺو ۽ ڦارون کي پلاستڪ جي ٿيلهين ۾ ٻارن کي ڏئي رهيوه.

1

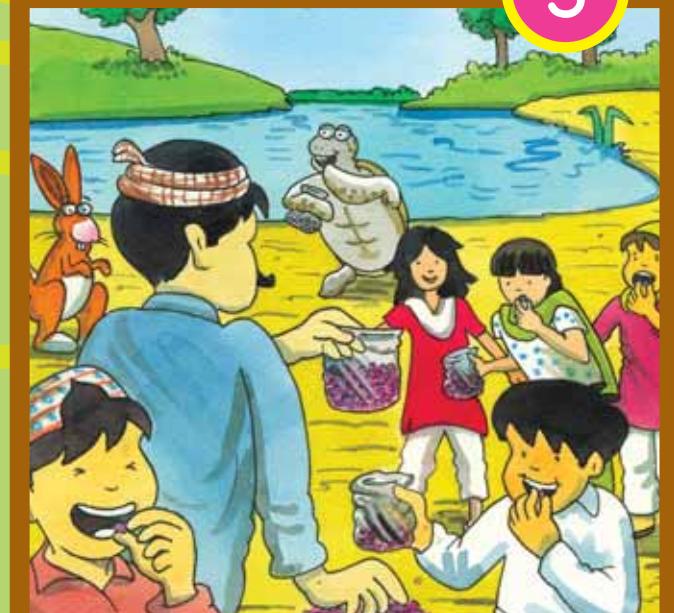
هڪ ڏينهن گوشي پنهنجي دوست ڪاچو سان ملڻ ڏنڍي جي ڪناري ويو.

4

ڦاروا ختم ٿيا ته ٻارڙن پلاستڪ جي ٿيلهين کي ڏنڍي ڦتي ڪيو.

3

ٻار مزي مزي سان ڦاروا ڪائي رهيا هئا ۽ ان جي ڪرٽين کي زمين تي ڦتي ڪري رهيا هئا.

6

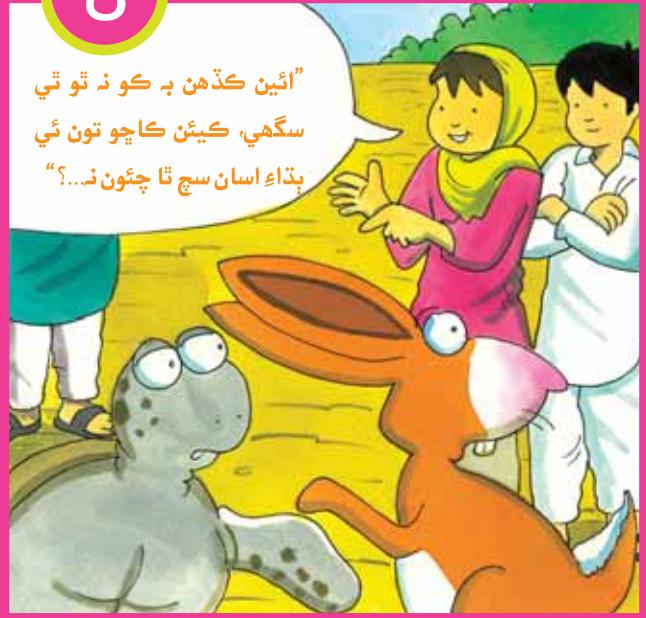
پارے کاچو گوشیءَ جي ڳالهين تي کلڻ لڳا:

5

اهو نظارو ڏسي گوشی حيران ٿي ويو پر پوءِ هو پارن کي سمجھائڻ
لڳو ٿه پلاستڪ جون ٿيلهين دني ه ڦتي ڪرڻ سان صاف پاڻيءَ به گدلو
ٿي ويندو آهي.

8

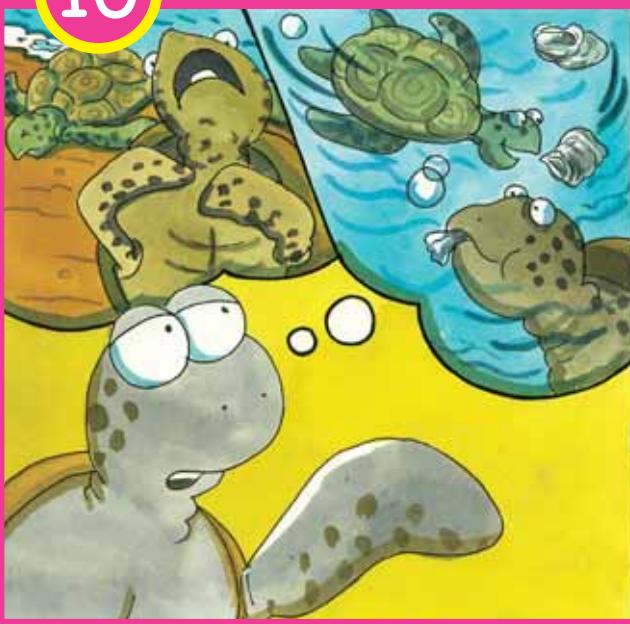

پر گوشیءَ محسوس ڪيو ت انه جي لفظن جو پارن تي ڪو خاص
اثر ڪونه پئي ٿيو پر ڪاچو خاموشیءَ سان هڪ جاءِ تي بيهي
ڪجهه سوچي رهيو هو...

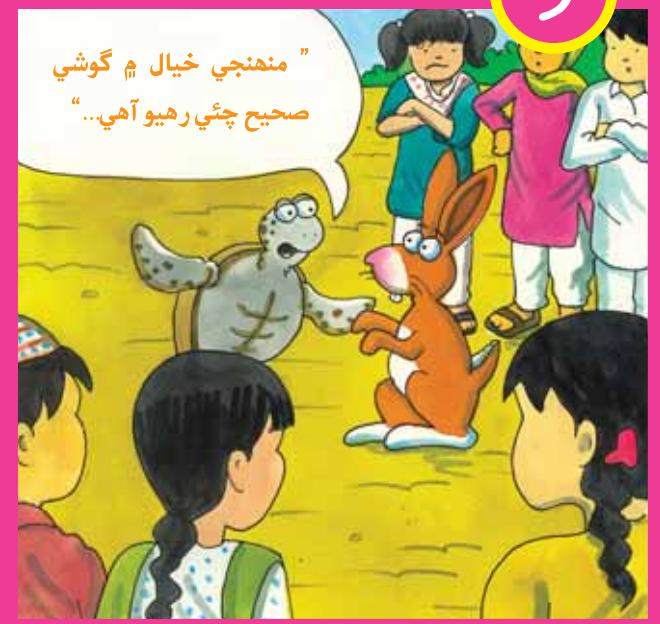
گوشیءَ پارن کي وري سمجھائڻ جي ڪوشش ڪئي ته گندگي
ڪرڻ بلڪل غلط آهي

10

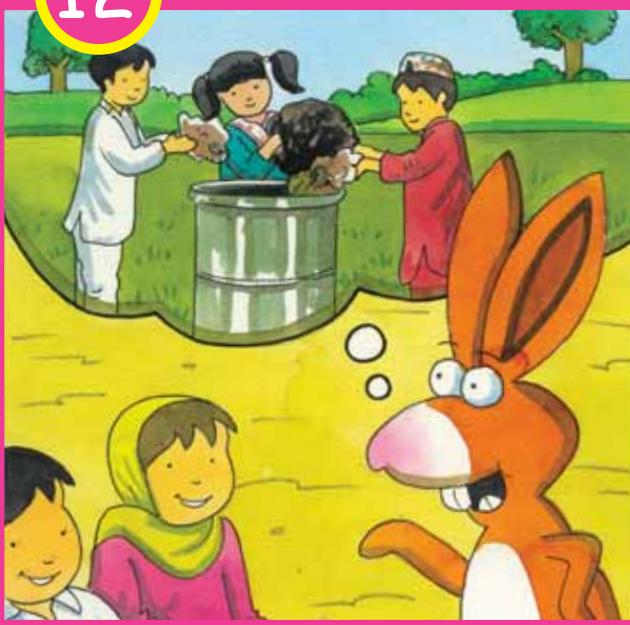
ڪاچو کي هاڻ اها ڳالهه سمجھه ۾ آئي تاهي جيلي فش نه پر پاڻي ۽
ترندڙ پلاستڪ جون ڳوتريون هيون جن کي ان جا مائڻ ۽ دوست
جيلى فش سمجھي کائي ويا هئا ۽ پوءِ هو سخت بيمار ٿي پيا هئا.

9

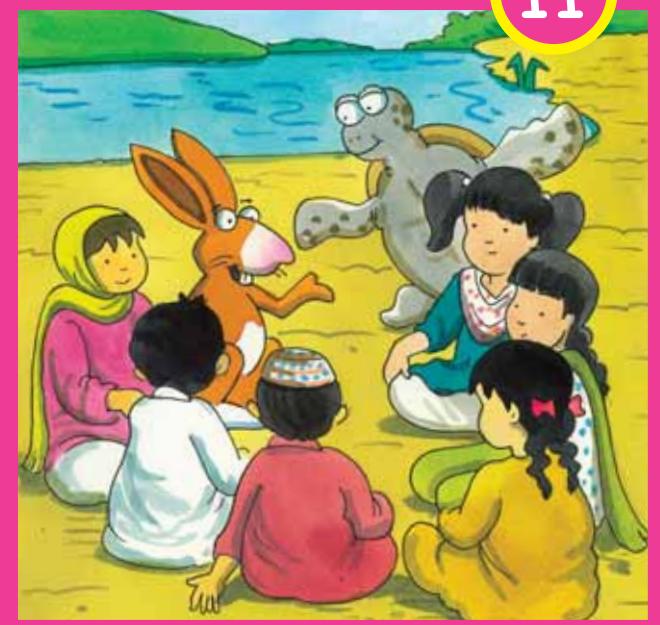
ڪاچو پنهنجن انهن ماڻن ۽ دوستن باست سوچي رهيو هو جيڪي
پنهنجي پسندideh خوارڪ يعني جيلي فش کائي سخت بيمار ٿي پيا هئا.

12

گوشيءَ جون ڳالهيون ٻڌي ڪجهه پارن دني جي ڪناري تان گند
ڪچرو ڪٿي گند جي دبن ۾ ڦتي ڪرڻ شروع ڪيو ۽ پوءِ ڏسندي ئي
ڏسندي سمورا پار، گوشيءَ ڪاچو صفائيءَ ۾ شامل ٿي ويا.

11

پار هاڻ گوشيءَ جون ڳالهيون غور سان ٻڌي رهيا هئا: ”بارؤ ٿورڙو
اهو سوچيو ت پاڻي ۽ ڦتي ڪيل اها هڪ ٿيلهي ڪيتري نه خطرونا
ٿي سگهي ٿي...“

گوشيءَ چيو ڏٺو پارئو جي ڪڏهن اسان اهڙي طرح ڪوشش ڪريون ته پوءِ اسان پنهنجي گهر، محل، ڳوٽ ۽ شهر کي پ
صفاف رکي سگهون تا...

پارک جي صفائی

سرگرمی نمبر 1

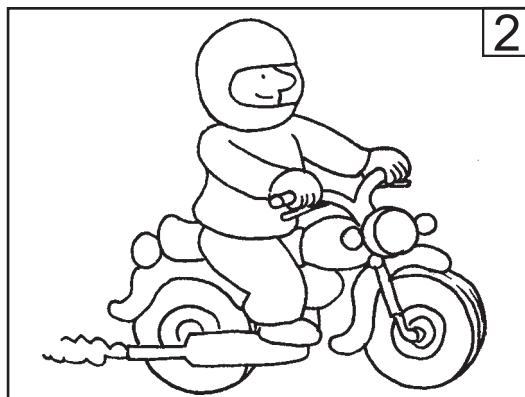
نقطا ملائيو ۽ تصویر کي رنگ ڪريو...

سراگرمی نمبر ۲

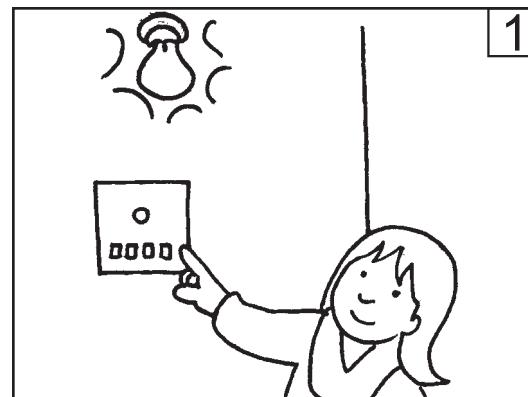
اچو ت پنهنجي ما حول جي

حافظت ڪريون...!!

هيث ڏنل شين مان انهن شين کي رنگ ڪريو جن جي ذريعي هوا کي صاف سترو رکي سگهجي ٿو ۽ ان سان گڏوگڏ قدرتي
وسيلان کي پڻ بچائي سگهجي ٿو...!!

موتر سائيڪل جو دونھون

استعمال ۾ نه اينڊٽ ٻجلي کي بند رکڻ

استعمال ٿيل بوتلن کي پيهر ستعمال جي قابل بطائڻ

پاڻيءَ جي نل کي هروپرو کولي چڏڻ

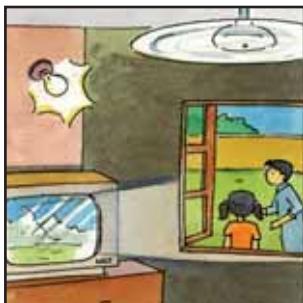
سگريت پيئڻ

بوتلڪائڻ

سرگرمی نمبر 3:

ماحول جي حفاظت ڪرڻ...

.2

.1

.4

.3

سامهون ڏنل تصویرن ۾ انهن شین تي گول دائرو پايو جن
جي ڪري اسان جو ماحول تباہ ٿئي پيو. پوءِ هيٺ ڏنل
جملن مان صحيح ج ملي جي چونڊ ڪري تصویر جي
هيٺان لکو ۽ ٻڌايو ته اسان پنهنجي وڌن جي مدد سان
ماحول ۾ ٿيندڙ انھي گدلاڻ کي ڪيئن روکي سگهون ٿا:

الف: جنهن جاءٽان تيل وهي ٿو اتي دپور کو ۽

ڪار جو پائيپ صحيح ڪريو.

ب: پاڻيءَ جي غير ضروري استعمال کان پرهيز

ڪريو ۽ ڏنل کي استعمال ڪرڻ کان پوءِ بند

ڪريو.

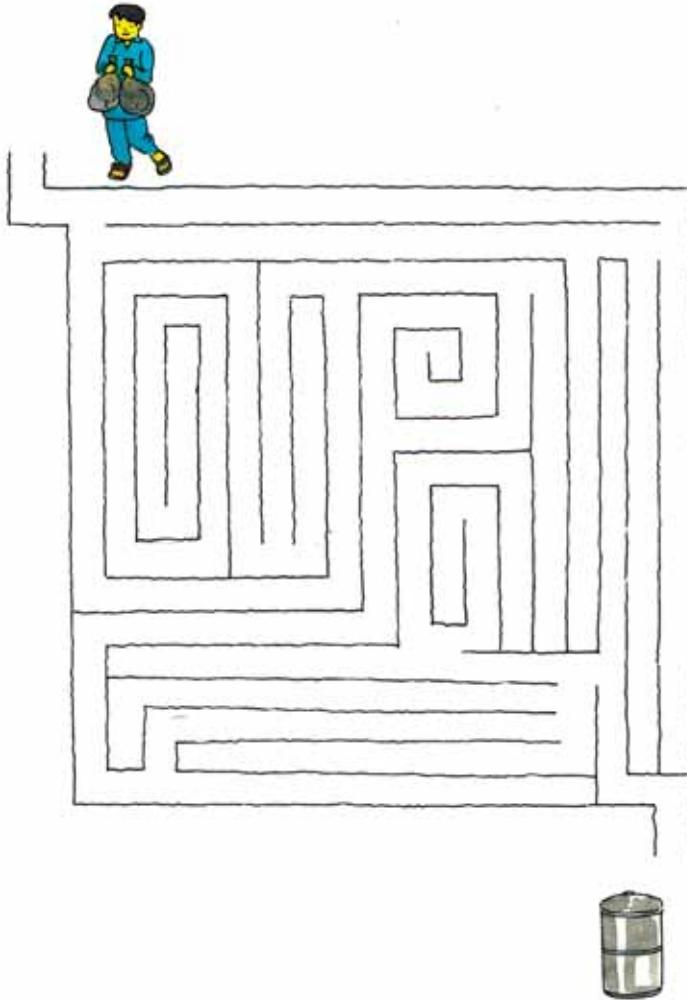
پ: هرو ڀرو پرنڌڙ بتين، پکي ۽ تي وي کي پڻ بند

ڪريو.

ٿ: گند ڪچري کي دبئي ۾ ڦتو ڪريو.

سرگرمي نمبر 4:

هن گند کي ڪشي ڦتو ڪريان...؟

يوں يليان جي ذريعي صحيح رستو
ڳولهيو ته جيئن ٻار گند کي ڪچري
واري دبئي ۾ ڦتي ڪري سگهي.

اوھان جي چاٹ لاء:

باره اسان جي
رهن لاء اھائي هك ذرتی
آھي اچو ته ان جي گھٹي کان گھٹي
حافظت ڪريون ۽ کيس خوبصورت
بظايو...!!

ڪچرو چا ٿيندو آهي ۽ ان جي ڪري ڪھڻا مسئله پيدا ٿيندا آهن...؟

ڪچرو اهڙين خراب ۽ استعمال ٿيل شين کي چئبو آهي جنهن جي بظاهر ڪا به ضرورت نه هوندي آهي. اهڙي قسم جي ڪچري جا دير اسان جي گھرن، رogen، پارڪن ۽ ميدانن جي خوبصورتی ۽ کي متاثر ڪندا آهن ۽ هر جڳهه تي ڦهليل ڪچري جي ديرن جي ڪري بيماريون پکڙجن ٿيون. ڪير به اهڙي گندگيءَ جي آس پاس رهڻ پسند ناهي ڪندو. تنهنڪري گند کي ڪچري واري دپي ۾ ڦتي ڪرڻ سان اسان پنهنجي ماھول کي صاف سترو رکي سگھون ٿا.

گند جو ٻيه استعمال يا ريسائينڪلنگ چا آهي...؟

استعمال ٿيل شين کي ٻيه قابل استعمال بظائڻ کي ريسائينڪلنگ چئبو آهي. اسان روز مرہ جي کوڙ سارين استعمال ٿينڙ شين جيئن ڪاغذ، بوتلن وغيره کي ڦتي ڪرڻ بجائے انهن کي ٻيه استعمال لائق بظائڻ سان اسان نه.

اسان کي ريسائينڪلنگ چو ڪرڻ گھرجي...؟

پلاستك، ڪاغذ يا اهڙي قسم جي بین اهڙين کوڙ سارين مختلف شين کي ٻيه استعمال لائق بظائڻ سان اسان نه صرف پنهنجن قدرتن وسيلن کي بچائي سگھون ٿا پر ان سان گتو گذ اسان پنهنجي قدرتي ماھول کي بـ بچائي سگھون ٿا.

اسان جي آسپاس ڪيتريون ئي اهڙيون شيون آهن جن کي ڦتي ڪرڻ جي ضرورت ڪانه پوندي آهي چو جوانهن کي اسان بار بار استعمال ڪري سگھون ٿا، انهن مان ڪجهه شين جا مثال هيٺ ڏجن ٿا:

• پنو - ياد رکو هميشه پني جا پئي پاسا استعمال ڪريو.

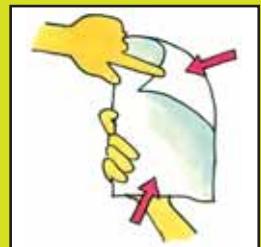
• پلاستك - خالي ٿيل پلاستك جي بوتلن کي آگهاري صاف ڪريو ۽ انهن ۾ پيا مشروبات استعمال ڪريو. پر اهي جون بوتلون - بوتلون جيڪي ڪنهن ڪيميكِل لاء استعمال ٿيل هجن انهن کي مشروبات ياباڻي لاء استعمال نه ڪريو.

البه انهن کي خوبصورت بظائي سجاوت لاء استعمال ڪري سگھجي تو.

• پراڻا ڪپڑا - پنهنجا استعمال ٿيل اهي ڪپڻا جيڪي جسم تي نندا ٿي ويا هجن اهي ڪنهن ضرورتمند کي ڏئي ۽ رانديڪا - سگھن ٿا يا رانديڪا جن سان کو پيو ڀيڻ پاڻ يا دوست کيڍي سگھي ٿواهي پڻ ڏئي سگھن ٿا.

پنهنجي ماھول کي بچائي جي ذميداري اسان سيني جي آهي...!!

جيڪڏهن اسان استعمال ٿيل شين کي ٻيه استعمال بظائڻ جي عادت ڏاري ورتی ته پوءِ اسان هن دنيا کي هك بهتر جڳهه ۾ تبديل ڪري سگھون ٿا. تنهنڪري اچو ته اسان سڀ ملي ڪري اهو وچن ڪريون ته اسان هميشه پنهنجي هن ذرتيءَ کي صاف سترو رکنداين...

جواب: سرگرمي نمبر 2 تصوير نمبر 1,4,5,6 سرگرمي نمبر 3: (1) ب (2) ت (3) پ (4) الف

اسان هن شماري جي پڙهندڙن جي راء جو انتظار ڪنداسين ۽ خاص ڪري اسانکي اوسيئڙو رهندو پنهنجن ننڍڙن پڙهندڙن جو. تو هان اسانکي نئين ايندڙ شماري لاء ڪھاڻيون يا پنهنجي ناھيل ڪنهن تصوير کي هيٺ ڏنل ائڊريس تي موڪلي سگھون ٿا:

پنهنجي راء ڪان اسان
کي آگاه ڪريو

سنڌ ايجو ڪيشن فائونڊيشن

پلات 9، بلاڪ 7، ڪھڪشان ڪلفن 5، ڪراچي 75600 پاڪستان
UAN: (92-21) 111-424-111، Fax: (92-21) 9651652
اي ميل: info@ecdpak.com

هي شمارو آرسى سى - اي سى جي پروگرام تحت آغا خان فائونڊيشن ۽ رائل نيندر ليند ايمبسي جي تعماون سان تيار ڪيو ويو

طباعت ۽ اشاعت: سنڌ ايجو ڪيشن فائونڊيشن